

Antibiotsko zdravljenje borelijskega eritema

Kateri antibiotik izbrati?

Avtorji: Natalija Podvršnik, Gregor Emeršič, Lusien Fijavž

- Društvo bolnikov z boreliozo
- O nas
- Boreliozo (Lymška bolezen)
- Priljubljene spletne povezave
- Aktivnosti društva**
- Članstvo
- Zbori društva
- Pridružite se nam
- Viški več je 43 Deli s drugimi
- Raziskave**
- Diagnostika
- Zdravljenje
- Preventiva
- Aktualno in novice**
- Medij
- Komplementarno zdravljenje**
- Komplementarna zdravila na recept
- Zdravilsko zdravljenje
- Prehranska dopolnila

Raziskave Zdravljenje

EM: amoksisilin 3x 500 ali 2x 1000 10 – 21 d

- doxyciklin 2x 100 mg 10 – 21 d
- penicilin V 3x 1000 mg 10 – 21 d
- cefuroksim 2x 500 mg 10 – 21 d
- azitromicin 1g 1. d in še 4 d po 500mg 5d
- 20mg/kg 10mg/kg

Limfocitom isto 21 – 30 d (ne azitro), multipli EM kot zg. nevroboreliozo

Nevroboreliozo ceftriakson 1x 2g 2 – 4 t

- doxyciklin 2x 100mg 2 – 4 t
- penicilin G 3x 3000mg 2- 4 t
- amoksisilin 3x 1000mg 2- 4 t

ACA isto, Artritis isto, ne pen G

Karditis ceftriakson ali penicilin 2 t

NOSEČNICE amoksisilin, penicilin (prvo tromesečje) in ceftriakson ter cefuroksim

Opis problema oziroma vprašanja

- Ali obstaja indikacija, da gospo ne zdravimo z antibiotiki izbire za zdravljenje zgodnje oblike borelijske okužbe?
- Ali je učinkovitost antibiotikov izbire drugačna kot pri antibiotikih, ki niso primarna izbira za zdravljenje zgodnje oblike borelijske okužbe?
- Ali izbor pravilnega antibiotičnega zdravljenja in trajanje zdravljenja vpliva na uspešnost zdravljenja in s tem prepreči razvoj poznih oblik borelijske okužbe?

Relevantnost problema za delo v ambulanti

Slovenija je endemična država, bolezen je prisotna v vseh slovenskih pokrajinah.

Letno zabeležimo 4000 novih primerov borelioze

Pojavlja se pri vseh starostih

Če ostane nezdravljena in neprepoznana, prehaja v bolezenska stanja z nespecifičnimi simptomi (z038, r42, m255, r01)

Indicirani so številni antibiotiki

Pregled relevantnih člankov in virov

1. Steere AC, Strle F, Wormser GP, et al. Lyme borreliosis. *Nature reviews Disease primers*. 2016;2:16090. doi:10.1038/nrdp.2016.90.
2. Steere AC, Malawista SE, Bartenhagen NH, et al. The clinical spectrum and treatment of Lyme disease. *The Yale Journal of Biology and Medicine*. 1984;57(4):453-464.
3. Torbahn G, Hofmann H, Allert R, Freitag MH, Dersch R, Fingerle V, Sommer H, Motschall E, Meerpohl JJ, Schmucker C. Efficacy and safety of pharmacological agents in the treatment of erythema migrans in early Lyme borreliosis-systematic review protocol. *Syst Rev*. 2016 May 3;5:73.
4. Moody KD, Adams RL, Barthold SW. Effectiveness of antimicrobial treatment against *Borrelia burgdorferi* infection in mice. *Antimicrobial Agents and Chemotherapy*. 1994;38(7):1567-1572.

5. Johnson RC, Kodner C, Russell M. **In vitro and in vivo susceptibility of the Lyme disease spirochete, *Borrelia burgdorferi*, to four antimicrobial agents.** *Antimicrobial Agents and Chemotherapy*. 1987;31(2):164-167.
6. Johnson RC, Kodner CB, Jurkovich PJ, Collins JJ. **Comparative In Vitro and In Vivo Susceptibility of the Lyme Disease Spirochete *Borrelia burgdorferi* to Cefuroxime and Other Antimicrobial Agents.** *Antimicrobial Agents and Chemotherapy*. 1990;34:2133-2136.
7. Johnson SE, Klein GC, Schmid GP, Feeley JC. **Susceptibility of the Lyme disease spirochete to seven antimicrobial agents.** *The Yale Journal of Biology and Medicine*. 1984;57(4):549-553.
8. <http://www.borelioza.si/sl-SI/drustvo/raziskave/borelioza-zdravljenje.html>

Povzetek virov in osnovnih dilem

- Pomemben prehod iz kortikosteroidne na antibiotično terapijo (1970-1980)
- Prikaz superiornosti antibiotika - vpliv marketinga?
- V 21. stoletju naraščajoče število presečnih preiskav
- Ni bistvenih odstopanj v učinkovitosti antibiotika in pojavnostjo kasnejših manifestacij borelijske okužbe

Najbolj relevantna vira

1. Steere AC, Strle F, Wormser GP, et al. Lyme borreliosis. *Nature reviews Disease primers*. 2016;2:16090. doi:10.1038/nrdp.2016.90.
2. Steere AC, Malawista SE, Bartenhagen NH, et al. The clinical spectrum and treatment of Lyme disease. *The Yale Journal of Biology and Medicine*. 1984;57(4):453-464.

Priporočilo za prakso

Manifestacija	AB	DOZA	POT	Trajanje v dneh
EM, limfocitom, parazemije	AMOKSICILIN	3 x 500mg (o: 50mg/kg/dan)	p.o.	14-21
	DOKSICIKLIN	2x100mg ali 1x200mg	p.o.	14-21
	Cefuroksim	2x500mg (o: 30mg/kg/dan)	p.o.	14-21
	azitromicin	1x500mg (10mg/kg/dan)	p.o.	7-10
	Penicilin V	3x1000mg	p.o.	14-21

Držimo se smernic!

Ob alergiji na beta-laktame uporabimo doksiciklin ali azitromicin

Doksiciklin smemo uporabiti pri adolescentih in odraslih

Doksiciklin ima prednost, da se uporablja tudi za zdravljenje babezioze in anaplazmoze.